

วัฒนธรรมสุขภาพ ตำบลดอนแก้ว

ธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว

ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๑ ธรรมนูญนี้ เรียกว่าธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๗ “**ดอนแก้ว ตำบลสุขภาวะ**”

ข้อ ๒ ประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว ให้มีผลบังคับใช้ภายใน ๓๐ วัน หลังจากคณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพ ตำบลดอนแก้วมีมติเห็นชอบ

หมวด ๑ แนวคิด “สร้างสุข ๔ มิติ”

ข้อ ๓ คนตำบลดอนแก้ว ร่วมกันสร้างความสุข ๔ มิติ ทั้งทางกาย ใจ สังคม จิตวิญญาณ ด้วยการเสริมศักยภาพ และสมรรถนะของคนตำบลดอนแก้ว ให้มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองมีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม สามารถพัฒนาตนเองให้ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องยั่งยืน และร่วมช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันในครอบครัว ชุมชน ตั้งแต่ก่อนเกิดจนหลังตายในทุกช่วงวัย โดยมีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งในระดับองค์กร ชุมชน เป็นกลไกการขับเคลื่อนให้เกิดความสุข ๔ มิติภายใต้ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ร่วมบูรณาการการจัดการสุขภาพระดับในพื้นที่

ข้อ ๔ ธรรมนูญฉบับนี้เป็นกรอบและแนวทางการดำรงชีวิต การดำเนินงานของคนตำบลดอนแก้ว หน่วยงาน ภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการในตำบลดอนแก้ว รวมถึงบุคคล หน่วยงาน องค์กรชุมชนอื่น ๆ ที่เข้ามาดำเนินกิจกรรมร่วมกันในพื้นที่ตำบลดอนแก้ว เพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุดในการ “สร้างสุข ๔ มิติ”

หมวด ๒

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการมีสุขภาวะที่ดีของชาวดอนแก้ว

- ข้อ ๕ คนตำบลดอนแก้ว ได้บริโภคอาหารปลอดภัย
- ข้อ ๖ คนตำบลดอนแก้ว มีการบริหารจัดการขยะโดยชุมชนทุกครัวเรือน
- ข้อ ๗ คนตำบลดอนแก้วทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล
- ข้อ ๘ คนตำบลดอนแก้วมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม
- ข้อ ๙ คนตำบลดอนแก้วมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นล้านนา ด้านภาษาและการแต่งกาย
- ข้อ ๑๐ คนตำบลดอนแก้วมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ประเพณีและศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นล้านนา
- ข้อ ๑๑ คนตำบลดอนแก้วมีจิตสาธารณะและความเป็นพลเมืองในทุกระดับ
- ข้อ ๑๒ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเวทีประชาคมหรือเวทีอื่น ๆ

หมวด ๓

การควบคุม ป้องกันปัจจัยที่คุกคามต่อสุขภาพ คนตำบลดอนแก้ว

- ข้อ ๑๓ ประชาชนได้รับการดูแลตั้งแต่ก่อนเกิดจนถึงหลังตายโดยชุมชนเพื่อชุมชน
- ข้อ ๑๔ ส่งเสริมให้ประชาชนตำบลดอนแก้ว เป็นสมาชิกกองทุนวันละบาททุกครัวเรือน (อย่างน้อยครัวเรือนละ ๑ คน)

ข้อ ๑๕ จัดสวัสดิการสำหรับเด็กแรกเกิด (เด็กเกิด ๑ คนออม ๑ ปี : ๓๖๕ บาท พร้อมกับปลูกต้นไม้ ๑ ต้น) และตะกร้าหนังสือส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

ข้อ ๑๖ เด็กแรกเกิดถึง ๖ เดือน ได้รับนมแม่อย่างเดียว อย่างน้อย ๖ เดือน จนถึง ๒ ปี ร่วมกับอาหารเสริมตามวัย

ข้อ ๑๗ คนตำบลดอนแก้ว ลดการบริโภคอาหาร หวาน มัน เค็ม และลดการใช้เครื่องปรุงรส

ข้อ ๑๘ วรรณคดีถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ในตำบลดอนแก้ว ในกลุ่มครัวเรือน ร้านค้า และตลาด ให้ลดอาหารประเภท หวาน มัน เค็ม และลดการใช้เครื่องปรุงรส

ข้อ ๑๙ คนตำบลดอนแก้วได้ออกกำลังกายเป็นประจำอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ ครั้งๆ ละ ๓๐ นาที และมีกิจกรรมออกกำลังกายพร้อมกันทั้งตำบล อย่างน้อย สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๒๐ งดเลี้ยง งดตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ และการพนัน ในงานศพ

ข้อ ๒๑ ผู้นำชุมชนไม่ตี๋ม และไม่สนับสนุนเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์และการสูบบุหรี่ในงานศพ

ข้อ ๒๒ งดเว้นการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ และการสูบบุหรี่ ในวัด สถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้วและโรงพยาบาลชุมชนตำบลดอนแก้ว

ข้อ ๒๓ งดการจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ บุหรี่ ในทุกวันสำคัญทางศาสนาและวันสัปดาห์ใหญ่ (แรม ๑๔,๑๕ ค่ำ หรือขึ้น ๑๕ ค่ำ) และรณรงค์การกำหนด เวลาจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ในวันปกติ ตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๒๔ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและผู้สูงอายุในชุมชนตำบลดอนแก้ว เป็นศูนย์กลางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและคนพิการ

ข้อ ๒๕ มีศูนย์ช่วยเหลือสังคม (มีระบบดูแลช่วยเหลือและเฝ้าระวังผู้มีปัญหาสุขภาพจิต) ดูแลประชาชนทุกกลุ่มวัยทุกด้าน ในระดับหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน และมีศูนย์ระดับตำบลเป็นศูนย์หลักในการดำเนินการ

ข้อ ๒๖ สนับสนุนให้ทุกครัวเรือน ปลูกผักพื้นบ้าน และพืชสมุนไพรในครัวเรือน

ข้อ ๒๗ สร้างกติการ่วม เรื่อง การเฝ้าระวังเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดในระดับหมู่บ้าน

ข้อ ๒๘ สร้างและพัฒนาชุดปฏิบัติการตำบล เพื่อเฝ้าระวังภัยทางยาเสพติด และภัยทางสังคม

ข้อ ๒๙ สนับสนุนให้ครัวเรือนที่มีการเลี้ยงสัตว์เลี้ยงที่เป็นพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าให้นำไปฉีดยาคั่นป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า รวมถึงการควบคุมการเลี้ยงสัตว์ประเภท วัว ควาย ให้ควบคุม ดูแลไม่ให้เกิดเหตุรำคาญแก่เพื่อนบ้าน และหากเลี้ยงเพื่อการพาณิชย์ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์และเสียภาษีตามกฎหมายกำหนด

ข้อ ๓๐ ส่งเสริมทุกครัวเรือนจัดทำบัญชีครัวเรือน (๑ เดือน ๑ บัญชี)

ข้อ ๓๑ ส่งเสริมให้มีการศึกษาทางเลือก ๑ ตำบล ๑ หลักสูตร

ข้อ ๓๒ จัดให้มีวันครอบครัว (family day) อย่างน้อย ๑ วัน ใน ๑ สัปดาห์

ข้อ ๓๓ รณรงค์การควบคุมมลพิษ ทางเสียง กลิ่น ฝุ่นละออง ในหมู่บ้านและตำบล

หมวด ๔

คุณภาพการบริหารจัดการด้านสุขภาวะของคนดอนแก้ว

ข้อ ๓๔ พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มารับบริการจากหน่วยงาน

ข้อ ๓๕ พัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสตามโครงการวันรักทอสายใย ร้อยดวงใจคนพิการ สานสัมพันธ์ผู้สูงวัยตำบลดอนแก้ว และโครงการเยี่ยมบ้านคนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสในตำบลดอนแก้ว เป็นบริการสาธารณะเชิงรุกแบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม

ข้อ ๓๖ สนับสนุนการดำเนินงานและพัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๓๗ มีการกำหนดให้มีการประชุมภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่องและติดตามประเมินผล ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเวทีประชาคม

หมวด ๕

การสร้างและพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ด้านสุขภาพ

ข้อ ๓๘ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุ คนพิการ กลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง และผู้มีปัญหาทางจิต

ข้อ ๓๙ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนทำกิจกรรม อสม.น้อยจิตอาสาในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ คนพิการในตำบลดอนแก้ว

ข้อ ๔๐ จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลดอนแก้ว เพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพ

ข้อ ๔๑ จัดให้มี อสม.เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการดูแลทุกกลุ่ม ได้แก่ คนพิการ และผู้สูงอายุ

หมวดที่ ๖

การคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคทุกกลุ่มในตำบล

ข้อ ๔๒ มีอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภคตำบลดอนแก้ว ที่มีหน้าที่เฝ้าระวัง ติดตามและตรวจสอบมาตรฐานสินค้าและบริการ ภายในตำบลดอนแก้ว และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นประโยชน์และมีผลกระทบต่อประชาชนอย่างรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน

ข้อ ๔๓ ส่งเสริมการจัดเมนูอาหารประจำวันที่สะอาดปลอดภัยถูกหลักโภชนาการ แก่เด็กก่อนวัยเรียน และนักเรียนในศูนย์เด็กเล็ก อบต.ดอนแก้ว และโรงเรียนในเขตพื้นที่ตำบลดอนแก้วทุกโรงเรียนและ อบต.ดอนแก้ว อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๔๔ ส่งเสริมให้มีร้านอาหารปลอดภัยได้มาตรฐาน อย่างน้อย ๑ ร้าน / ๑ หมู่บ้าน

ข้อ ๔๕ ส่งเสริมให้มีการจัดตลาดนัดเพื่อสุขภาพในตำบลรูปแบบต่าง ๆ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๔๖ ส่งเสริมให้มีร้านจำหน่ายอาหารเพื่อสุขภาพ อย่างน้อย ๑ ร้าน ๑ ตำบล

หมวดที่ ๗

การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ และบริการข้อมูลข่าวสาร

ข้อ ๔๗ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ถูกต้อง ที่มีผลให้ชาวตำบลดอนแก้วมีสุขภาพที่ดี ทางเสียงตามสายของ อบต.ดอนแก้ว อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วันๆ ละ ๑ - ๒ เรื่อง

ข้อ ๔๘ โรงพยาบาลชุมชนตำบลดอนแก้ว ร่วมกับกลุ่มอาสาสมัคร สสำรวจ เฝ้าระวัง ข้อมูลด้านสุขภาพของประชาชนและคืนข้อมูลในที่ประชุมประชาคมตำบลดอนแก้ว เพื่อสร้างการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๔๙ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุในตำบลดอนแก้ว ร่วมกิจกรรม “วันเต็มสุข ” สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง (ทุกวันพฤหัสบดี) และพัฒนาศูนย์ฟื้นฟูผู้สูงอายุ และคนพิการในตำบลดอนแก้ว

ข้อ ๕๐ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในตำบลดอนแก้วทุกวัย

หมวดที่ ๘ ธรรมาภิบาลตำบลดอนแก้ว

ข้อ ๕๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนตำบลดอนแก้ว ใช้วัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล ให้เป็นวิถีในการดำเนินชีวิต ก่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็งและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อ ๕๒ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว ใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการองค์กรและพัฒนา

ข้อ ๕๓ ส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาชน ให้มีบทบาทในการเข้าร่วมพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นกลไกในการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว

ข้อ ๕๔ ส่งเสริมให้สถานประกอบการในชุมชน มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ตามหลักธรรมาภิบาล

ข้อ ๕๕ ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว องค์กรชุมชน หน่วยงานราชการ และประชาชนตำบลดอนแก้ว พัฒนาชุมชนโดยสร้างสรรค์ให้เกิดนวัตกรรมชุมชนท้องถิ่น

หมวด ๙ การสะสมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนและสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน

ข้อ ๕๖ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามธรรมาณูญสุภาพตำบลดอนแก้วตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้ตามระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

ข้อ ๕๗ ให้กองทุนสุขภาพตำบลดอนแก้วซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สปสช. พิจารณาสับสนุนงบประมาณให้หน่วยงาน ชมรม องค์กรชุมชนภายในตำบลดอนแก้ว ตามโครงการที่ดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนธรรมาณูญสุภาพตำบลดอนแก้ว

ข้อ ๕๘ ให้หน่วยงาน องค์กร กลุ่มประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันสนับสนุนด้านการเงิน และด้านอื่น ๆ เพื่อดำเนินการเสริมสร้างสุขภาพตามธรรมนูญสุขภาพฉบับนี้ตามสมควร

ข้อ ๕๙ การให้การสงเคราะห์ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ให้เป็นไปตามเงื่อนไขการระดมทุนและการให้ความช่วยเหลือตามโครงการ วันพักทอสายใย ร้อยดวงใจคนพิการ สานสัมพันธ์ผู้สูงวัยตำบลดอนแก้ว และโครงการเยี่ยมบ้านคนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสในตำบลดอนแก้ว

ข้อ ๖๐ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว หน่วยงาน องค์กร กลุ่มชุมชนในพื้นที่ตำบลดอนแก้วร่วมกันเสนอ ข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว เพื่อใช้เป็นข้อกำหนดตามข้อบัญญัติรองรับ ให้มีสภาพบังคับใช้ในบางกรณีภายในพื้นที่ตำบลดอนแก้ว

หมวด ๑๐

สำนักงานธรรมนูญสุขภาพ

ข้อ ๖๑ ให้มีสำนักงานธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว ซึ่งตั้งอยู่ ณ โรงพยาบาลชุมชนตำบลดอนแก้วให้คณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว เป็นผู้กำกับดูแลและขับเคลื่อนให้เป็นไปตามธรรมนูญสุขภาพนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว

ข้อ ๖๒ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว และกองทุนหลักประกันสุขภาพ ระดับตำบลดอนแก้ว สนับสนุนงบประมาณ เพื่อบริหารจัดการตามแผนงาน หรือกิจกรรมโครงการที่สำนักธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว กำหนด

ข้อ ๖๓ การบริหารจัดการสำนักงานธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสำนักงานธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว

ข้อ ๖๔ กรณีที่มีการละเมิดธรรมนูญสุขภาพฉบับนี้ให้สำนักธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว เสนอ ให้ใช้มาตรการทางสังคมดำเนินการตามความเหมาะสม

ธรรมนูญสุขภาพตำบลดอนแก้ว

